

Врз основа на член 36 од Законот за локалната самоуправа (“Службен весник на РМ” број 5/02) и член 10, точка 5 од Законот за Град Скопје (“Службен весник на РМ” број 55/04 и 158/11), Советот на Град Скопје, на шеесет и петтата седница одржана на 4 јуни 2012 донесе

Стратегија со акционен план за развој на културата на Град Скопје за периодот 2012 – 2015 година

ВОВЕД

Креирањето на идентитетот на Скопје како главен град на Република Македонија, грижата за културното наследство и неговото вреднување во склад со актуелните политики на мултикултуралноста и интеркултурниот дијалог, поддршката на развојот на културните разноликости, отворањето на институциите и другите субјекти во областа на културата за нова публика и нови содржини и меѓуопштинското поврзување на ниво на Град Скопје се само некои од насоките кои ги нуди оваа Стратегија.

Нужна потреба на Скопје е, да има своја Стратегија за културен развој, со можни правци за нејзино натамошно усовршување, со цел да се достигнат вредностите на интернационалните современи системи, коишто се однесуваат на зачувувањето и презентирањето на историското и уметничкото наследство и на стимулирањето и презентирањето на современото творештво.

Оваа Стратегија треба дополнително да ги мотивира, пред сè, професионалците во културата, вработените во јавните културни институции на Град Скопје, а потоа и сите други граѓани, за решителна акција за преиспитување на вредностите, за поставување нови цели и начини за збогатување на културниот живот во нашата метропола.

Не може да има просперитет, добра соработка и остварување на партнерства, не само меѓу постоечките институции на културата, туку и меѓу самите уметници и граѓани, без дефинирани правци на културниот развој.

Оваа стратегијата, поставува неколку важни постулати и го деполитизира градскиот културен простор, како незаобиколив фактор на патот на професионализацијата и европеизацијата.

Секако дека културата, како неразделен сегмент на секоја локална заедница има длабоки потенцијали кои вреди да се стимулираат и да се ослободат. Треба да се инсистира на постојаниот развој на културата, која е тесно поврзана со трансформацијата на општеството во целина.

Стратегијата треба да го забрза процесот на премин од досегашната транзициска состојба во отворено општество на воспоставен интеркултурен дијалог и комуникација, каде што ќе бидат повеќе оние кои се културно едуцирани и образовани, а со самото тоа и мотивирани, енергично и самоуверено да придонесуваат за менувањето на секојдневната реалност во хумано место за живеење.

Само со остварување на поставената мисија и цел, културната стратегија ќе ја добие својата целосна смисла и ќе биде реализирана.

Овој документ никако не е конечен одговор на сите прашања, туку пред сè, почетна алка во низата стратегии кои ќе следат во иднина.

Документот ќе доживее свои непрекинливи трансформации и ќе биде усогласен со сите стратегии на државно ниво и други документи од посебно значење за културата.

СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 1: Развивање на плурален и демократски модел на културна политика на Град Скопје

Идентификувани состојби и опис на стратешката цел:

Демократски заснованиот модел на дефинирање на културата и спроведување на културни политики овозможува комплексен, плурален и микро пристап кон разбирањето и промовирањето на мноштвото културни практики и заедници кои се раслојуваат врз основа на различни линии и категории (возраст, субкултурни идентификации, род, сексуалност, маргинализирана социјална позиција, класа, етникум итн.), а кои генерираат модели на живот, практики на заедници и продукција, паралелни со макро-етничките модели. Доминанцијата на културниот простор од страна на етничкиот модел ја ограничува фреквенцијата и продукцијата на современата културно-уметничка конкуренција, продукција и континуитет во рамките на современото делување во културата на Град Скопје.

Демократски заснованиот модел на водење на културна политика ќе ги следи потребите на разните етнички, маргинализирани и други заедници во градот, преку спроведување на целосна децентрализација и инклузивност на плуралната култура и културната разноликост, дефинирана преку нејзиниот развој на географски и територијално дефинирани одредници – градот Скопје, наместо преку идентитетски привилегирани позиции, како етникумот. Ваквата плурална културна политика овозможува културна демократија или демократизација на културата, имплементирање на демократски концепти во разбирањето на културата и овозможува еднаков пристап до/на сите локални и алтернативни култури како извор на креативност и инвентивност. Демократски заснованиот модел, покрај промоцијата на граѓанскиот концепт, културната разноликост и признавањето на мноштвото културни заедници, треба да го потенцира и континуираното и флексибилно комуницирање, односно соработка меѓу различните културни позиции на територијата на градот Скопје, со што ќе ги промовира принципите на дијалог, културна размена, културни дополнувања и трансформација. Од друга страна, тргнувајќи од потребите, нужностите и условите на современото постмодерно живеење и прекуграничен, глобално медиумски проток на информации, вредности, идентитетски позиции, знаења, уметности и културни практики, демократскиот модел нема претензија да ја фиксира традиционалната имагинарна позиција за ексклузивен и затворен територијален суверенитет. Односно, демократско моделираната културна политика ќе стреми кон развивање и промоција на мултидимензионална имагинација и практики на културна размена и демократија која ќе дистрибуира пристапи и идентификации преку мноштвени страни. Во овој контекст, основните критериуми врз основа на која ќе се генерираат активностите во областа на културата на Градот Скопје, како и финансиската и друг тип на поддршка и дистрибуција на финансиски ресурси, вклучуваат:

- Демократија
- Отвореност
- Недискриминација

- Достапност
- Вклученост
- Децентрализација
- Транспарентност
- Соработка
- Интернационална и меѓуградска соработка
- Граѓанство
- Мешање на културите

Активности:

- Модернизирање на начинот на финансирање на активностите од областа на културата од буџетот на Град Скопје;
- Развивање на механизми за спроведување на рамноправна (пре)распределба на буџетот наменет за реализации во рамките на традиционалната, модерната и современата културна продукција. Осмислување на постапката за рамноправна поддршка и третман на модерната, современата и традиционалната култура во Скопје;
- Јавна рамноправна поддршка на модерната, современата и традиционалната културна продукција;
- Поддршка на институциите на културата основани од Град Скопје;
- Промоција на културното наследство преку поддршка на проекти од културниот туризам за промоција на културното наследство;
- Поддршка на професионалната независна културна сцена; поддршка на аматерската култура;
- Поддршка на младинската култура; соработка со културните институции; соработка со културните организации;
- Соработка со индивидуални културни соработници;
- Грижа за јавна инфраструктура во рамките на културата и стимулирање на новите медиуми и истражувања во културата;
- Поддршка на меѓународни соработки;
- Воспоставување на квалитетен оперативен систем на финансирање, со точно прецизирани критериуми за распределба на буџетот за култура на Град Скопје, како и за правата и обврските на сите организации и поединци од областа на културата, кои ја имаат поддршката на Град Скопје;
- Дефинирање на критериуми за аматерска култура (фокус групи: аматери/лица без формално уметничко образование и без исплата на хонорари и плати за нивното проектно креативно делување; поддршка на аматерски културни организации кои поимот/ставот аматерски го имаат заведено во цели и задачи на статутот на друштвото/организацијата; лица и групи кои се бават со уметност од хоби). Во рамките на аматерската култура ќе се поддржуваат креативни и едукативни проекти од категориите на изведбени уметности, музички уметности, визуелни уметности, архитектура и дизајн, уметност на новите медиуми и литература/книга/стрип албум/графичка новела;
- Дефинирање на критериуми за младинска култура (фокус групи: деца и младинци, проекти, иницирани од деца и младинци, под менторство на возрастасно лице, уметнички и креативни проекти наменети за деца и младинци; градинки, забавишта, основни школи, средни училишта), поттикнување и развивање на разни младински култури и субкултури. Во рамките на младинската култура ќе се поддржуваат креативни и едукативни проекти од

- категориите на изведбени уметности, музички уметности, визуелни уметности, уметност на новите медиуми и литература/книга/стрип албум/графичка новела;
- Дефинирање на критериуми за избор, бројност, мандат и обврски на стручни комисији;
 - Формирање на експертски комисији;
 - Изработка за правилник.

Временска рамка: 2012-2015 година

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 2: Транспарентност, стручност и ефикасност во делувањето во културата во Град Скопје

Идентификувани состојби и опис на стратешката цел:

Целата реализација на различните активностите во областа на културата, како и активностите, мерките, акциите и ангажманот на и во Град Скопје, се уште има потреба од подобрување по однос на транспарентноста при носење на одлуки и политики. Дистрибуцијата на финансиските ресурси и соработката на Град Скопје со останатите културни актери и работници во градот, како и транспарентноста на културните установи под надлежност на градот Скопје, се во контекст на реализацијата на културните програми и соработките со културните актери.

Секако дека развојот на културната политика на ниво на градот Скопје е поврзана и со потребата за усовршување во однос на стручноста и обученоста на кадрите кои се вклучени во реализацијата на културните програми на ниво на Град Скопје и културните установи под надлежност и закрила на градот.

Оваа потреба се однесува и на доусовршување на кадрите во културните установи, во смисла на следење на современите трендови и политики во музеологијата, мноштвото механизми на соработка, вмрежување и колаборација во доменот на културата, како и промените и актуелностите во современите културни и уметнички практики и трендови во светски рамки.

Врз основа на овие утврдени проблеми, градот Скопје како стратешка цел го поставува развивањето и имплементирањето на јасно дефинирани механизми за транспарентност во процесите на спроведувањето на културната политика и програми, со што ќе се постават високи демократски критериуми врз основа на кои граѓаните и културните актери ќе бидат целосно вклучени и информирани за процесите на носење одлуки, како и за изготвувањето и реализирањето на културните програми и стратегијата за култура на Град Скопје.

Транспарентноста во делувањето во областа на културата ќе претставува императив за сите инстанци вклучени во институционалната мрежа во областа на културата на Град Скопје и на тој начин ќе претставува основен услов за понатамошното развивање на партиципативните механизми и методи во процесите на носење одлуки по однос прашањата од областа на културата, како и за отворањето на Град Скопје и културните институции под закрила на Град Скопје за соработка со граѓанскиот сектор, активно вклучен во културната продукција на ниво на градот. Постулирањето на транспарентноста како императив и цел ќе придонесе и кон отворањето на културните институции и Градот Скопје за и во согласност со потребите на граѓанскиот сектор во

областа на културата, како и културните работници и нивните творечки и работни потреби и проблеми. На овој начин, Градот и културните установи на Град Скопје ќе ги направат достапни за јавноста сите свои програми и активности, притоа нудејќи ги на располагање своите капацитети и ресурси, а со цел - развивање на успешен и демократски модел на соработка. Подигањето на степенот на стручност на сите индивидуалци и институции вклучени во процесите на реализација на културните програми и стратегии на градот Скопје, преку јасно дефинирани критериуми за селекција, ангажман и вработување, како и континуирано обучување во рамките на современите трендови, движења и актуелности во областа на културата и културното работење на интернационално ниво, претставува стратешка цел со посебно значење за градот Скопје.

Активности:

- Редефинирање на начинот за транспарентно делување во културата на Град Скопје, на културните институции, културните организации и културните работници; преку јавна и достапна објава на сите релевантни документи од типот на:
 - Објава на годишни конкурси и резултати од конкурсите
 - Јавна објава на стручни комисии и претседатели на комисии
 - Јавна објава на одобрени проекти и програми во тековната година
 - Јавна објава на доделени финансии за секој одобрен проект и програма
 - Јавна објава на Стратегија за култура на Град Скопје со Акциски план, 2012 – 2015 година.
- Спроведување на промени во конкурсот за годишни програми и проекти, притоа да се застапат следниве етапи:
 - Дефинирање на правила и критериуми за пријава на проект по одделни области
 - Буџетот наменет за култура ќе се планира во согласност со пријавените проекти од различните подрачја според претходно утврдени критериуми со правилник
 - Поддршка на установите основани од Градот Скопје
 - Области во културата:

- Изведбени уметности
- Музички уметности
- Визуелни уметности
- Уметност на новите медиуми
- Издавачка дејност
- Библиотекарство
- Младинска култура
- Аматерска култура
- Културен туризам и промоција на културното наследство
- Музејска дејност
- Меѓународни соработка

- Дефинирање на времетраењето на процесот на проверка, селекција и избор за поддршка на проекти. Дефинирање на начинот за аргументирано и навремено информирање на групи и поединци за причините за одбиени и поддржани проекти; дефинирање на содржината и терминот за потпишување на договори; дефинирање на правилата за реализација на проект, финансиран од страна на Град Скопје;

- Остварување на меѓународните соработки кои ќе опфаќаат партнерски проектни соработки, гостувања и разни јавни настапи, членарина за значајни меѓународни мрежи и организации;

- Зачленување на Градот Скопје во светски културни и уметнички организации, членства во меѓународни вмрежувања;

- Формирање на комисии од комбиниран карактер - составени од надворешни стручни соработници и внатрешни соработници од Град Скопје (стручната комисија да го предложи претседателот; надворешните членови на стручната комисија ќе бидат хонорарно и по потреба ангажирани; секој член и претседател на комисија ќе делува за определен временски период/мандат). Формирање на повеќе стручни комисии наменети посебно за секоја област во културата:

- Стручна комисија за професионално, аматерско и младинско делување во областа на визуелните уметности и од областа на уметноста на новите медиуми

- Стручна комисија за професионално, аматерско и младинско делување во областа на изведбените уметности
- Стручна комисија за професионално, аматерско и младинско делување во областа на музичките уметности
- Стручна комисија за професионално, аматерско и младинско делување во областа на издавачка дејност и библиотекарството
- Стручна комисија за меѓународна соработка
- Стручна комисија за професионално, аматерско и младинско делување во областа на културниот туризам за промоција на културното наследство и музејската дејност

- Обука на вработените во Град Скопје, за ефикасно делување и соработка во рамките на културата и нејзините актуелни потреби, трендови, текови и употреба на нова терминологија;

- Изработка на сеопфатно-информациски дигитални платформи и портали во културата. (според примерот на www.culture.si, www.culture.uk, www.culture.de ... Изработката на овој интегриран тип на дигитални платформи ќе го решат информацискиот дефицит на граѓаните, културните работници и соработници од земјата, регионот, Европа и светот – кои што иницираат културни соработки со/во Македонија, бидејќи тие ќе овозможат преглед на информации за локалните културно наследство, модерната и современата култура и уметност, културниот туризам и туризам, гастрономијата; општествениот, културен, економски и политички живот во земјата, во еден функционален дигитален простор со достапни информациски и контактни податоци);

- Осмислување на механизми за континуирана соработка помеѓу Секторот за јавни дејности / одделението за култура на Град Скопје и медиумите; за нивната медиумска одговорност и нивното вклучување и во процесите на делувањето на Секторот за јавни дејности / Одделението за култура / Град Скопје;

- Подготовка на единствен правилник;

- Изработка на Стратегија за културен развој на Град Скопје за периодот од 2015 – 2020.

Временска рамка: 2012 – 2013 година

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 3: Развивање на ефикасен модел за соработка меѓу различните установи, институции, организации, оддели, сектори и актери од областа на културата во Градот Скопје.

Идентификувани состојби и опис на стратешката цел:

Недоволно координираното ниво на креирање на вектори на соработка меѓу различните установи, институции и актери во културата, честопати се ефектуира во: а) заемна недоволна информираност за активностите на различните сектори во доменот на културата; б) преклопување на активности од сличен или ист карактер; в) недоволна ефективност и далекусежност на реализираните активности и остварени резултати; г) слабеење на комуникацијата и медијацијата на информации од културен и уметнички карактер до општата јавност; д) зголемување на недовербата помеѓу различните установи, институции и актери; е) слабеење на заедничките капацитети за ефективно и силно вршење на влијание врз другите носители на одлуки во политичкиот живот на локално и национално ниво; ж) намалување на можностите за колаборативна надоградба и поврзување на индивидуалните капацитети на технички, финансиски и професионален план, како и релативна затвореност на установите, институциите и организациите во перспектива на креирање на заеднички платформи од различен тип и цел.

Отсуството на соработка исто така се рефлектира и во репродукцијата на исклучувачки културно-идентитетски политики, односно отсуството на културен дијалог меѓу различните културни традиции и заедници на територијата на градот Скопје, што, од друга страна, ги ослабнува потенцијалите за развивање на граѓанското, мултикултурно и отворено општество.

Конечно, недоволниот степен на соработка помеѓу различните актери во областа на културата го зголемува ризикот од некреирањето на интернационални мрежи на соработка и финансирање како модел за одржување и промоција на културните вредности и уметничка продукција на територијата на градот Скопје надвор од локалните и националните граници.

Врз основа на овие идентификувани проблеми, градот Скопје, развивањето на ефикасен модел за соработка меѓу различните установи, институции, организации, сектори и актери од областа на културата го акцентира како една од своите приоритетни стратешки цели за периодот 2012-2015 година, и го издвојува како еден од главните услови за спроведувањето на демократска и граѓанска културна политика, заснована на принципите на колаборативност, вмрежување, размена и отвореност. Воедно, остварувањето на оваа стратешка цел го гледаме како чекор напред кон ефективноста на мноштвото акции и актери во културата, како и кон одржливоста на долгорочни и стабилни партнерства во рамките на мрежа од упоришта на културен потенцијал и креација на територијата на Град Скопје. Развивањето на ефективен механизам на соработка ќе претставува услов и за градењата на трајни и успешно моделирани партнерства на интернационално ниво, како услов за одржувањето и промоцијата на локалната културна продукција и достигнувања.

Активности:

- Изработка на индивидуални стратегии за култура 2013-2016 од страна на културните установи основани од Град Скопје во согласност со целите зацртани во Стратегијата на Град Скопје;

- Задолжителна изработка на веб-страни од страна на сите културни институции, нивна прегледност, континуирано и ажурно одржување и дополнување;
- Разгледување и заедничко развивање на разни можни начини за стимулативни заемни соработки со независните културни организации, во рамките на процесите, обврските и потребите на независната културна сцена во градот;
- Поддршка на иницијатива за разгледување на сите можни инвентивни комбинации за партнерски поврзувања и соработки при реализација на разни и прогресивни, експериментални проектни соработки во локални, регионални и меѓународни контексти, поддршка на нови тематски и медиумски пристапи во уметничкото создавање;
- Подобрување на соработките меѓу Секторот за јавни дејности - Одделението за култура на Град Скопје и културните институции преку заедничко изнаоѓање на можни партнерски модели за реализација на значајни и долгорочни проектни зафати и други колаборативни проекти од локален и меѓународен карактер. Во овој контекст се клучни и активностите кои би воделе кон зголемување на достапноста на културните установи за соработка со независната сцена, како и отвореност на културните институции за *not for profit* / *не за профит* соработки, со јасни дистинкции помеѓу комерцијален и некомерцијален дел во програмата и проектите.
- Конечно, во овој склоп на активности влегува и склучувањето на договори помеѓу културните установи и нивните надворешни соработници (индивидуи и организации);
- Редефинирање на соработката и обврските помеѓу Секторот за јавни дејности - Одделението за култура на Град Скопје и локалните општини (општинските оддели за култура и образование);
- Редефинирање на соработката и обврските помеѓу (Секторот за јавни дејности - Одделението за култура на) Град Скопје и Министерството за култура;
- Стратешко редефинирање на соработката помеѓу Секторот за јавни дејности - Одделението за култура на Град Скопје и медиумите;
- Поддршка на меѓународната соработка во културата. Посебно значаен чекор во контекст на овие активности претставуваат: стимулирање и поддршка на разни меѓународни соработки, поддршка на културни и едукативни проекти ко-финансирани од фондовите на ЕУ и од други европски / светски фондации, стимулирање на партнерски проекти, спроведување на иницијативи за разни вмрежувања и меѓународни членства на Град Скопје;
- Поттикнување на развојот на ефикасни механизми и модели за спроведување на јавно-приватни партнерства во културата, јавно-цивилни

партнерства, цивилно-приватни партнерства. Во спроведувањето на оваа активност посебен нагласок ќе биде ставен врз категоризирање и појаснување на разликите помеѓу непрофитни и профитни партнерства, како и стимулирање на таканаречените ``не за профит`` партнерства можни во партнерство со градските национални установи и градските културни институции. (Илустрација на модели на партнерства: Јавно-цивилни партнерства; НВО и ДОО; културни институции и ДОО; национални установи, културни институции, општини, Град Скопје, Министерство за култура и независна културна организација /повеќе независни културни организации; ДОО, национални установи, културни институции, општини, Град Скопје, Министерство за култура и независна културна организација /повеќе независни културни организации);

- Развивање на механизми и модели кои ќе овозможат промоција на културното наследство на Град Скопје преку културниот туризам (Осмислување и изведба на програми за поддршка и развој на културна/туристичка понуда, истакнување на важноста и значението на локалниот културен туризам и неговите модерни, современи и традиционални аспекти).

Временска рамка: 2012 – 2015 година

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 4: Иницијативи за рedefинирање на националната законска рамка во областа на културата во согласност со современите потреби на културата и културните работници

Идентификувани состојби и опис на стратешката цел:

Искуствата на голем број организации во областа на културата, како и на претставниците на културните институции на Град Скопје укажуваат на потребата од измени и подобрувања на ниво на националната законска регулатива во контекст на култура. Препреките со кои се соочуваат културните актери на секојдневно ниво во процесите на работа, менаџирање, истражување и продукција како непосреден фактор ги посочуваат различните јазови и недостатоци во постоечката легислатива. Оттука постои неопходност од системски и детален преглед на легислативата, нејзино компаративно анализирање и споредување со други регионални и европски национални легислативи, како и на јасно дефинирани препораки и барања, се рефлектира и во досегашната улога и соработка помеѓу граѓанскиот сектор и Град Скопје во процесите на носењето на одлуки на повисоко ниво. Во оваа насока се нагласува и потребата од развивање на капацитетите на Градот Скопје и граѓанскиот сектор за заедничко лобирање и застапување и активен пристап во релација со носителите на одлуки. Систематскиот преглед на законската национална рамка, како и законските уредби во областа на културата на локално ниво, а преку кои би се развиле конкретни заклучоци, предлози и препораки, би претставувале конкретна алатка за застапување и барање на законски промени. Поддршката и соработката на Советот на Град Скопје во овие процеси претставува еден од клучните фактори, односно позицијата на Градот како директно инволвиран во процесите на застапување и поднесување иницијативи за законски измени и носење на политики на национално ниво и пред Министерството за култура на РМ.

Активности:

- Обмислување на пристап и модел за соработка со Министерството за култура во областа на законските рамки во културата;
- Анализа, дополнувања, препораки и застапување за спроведувања на дополнувања / промени во Законот за култура;
- Анализа, дополнувања, препораки и застапување за дополнувања / промени во Законот за донации и спонзорства во јавните дејности;
- Анализа, дополнувања, препораки и застапување за дополнувања / промени во Законот за прогласување на старата скопска чаршија за културно наследство од особено значење;
- Анализа, дополнувања, препораки и застапување за дополнувања / промени во Законот за библиотеците.

Временска рамка: 2012 – 2015 година**СТРАТЕШКА ЦЕЛ 5: Развивање на ефикасни механизми и модели за употреба на јавен простор / отворен простор во културата****Идентификувани состојби и опис на стратешката цел:**

И покрај неколкуте манифестации од отворен карактер организирани од Градот Скопје, а кои имаат за цел да го анимираат градот и јавниот простор преку употребата на културни средства, употребата, апропријацијата и креативната рефункционализација на јавниот простор во Скопје претставува се уште недоволно истражен терен и можност за културната и уметничката продукција.

Уметничките практики во градот се сеуште тесно фокусирани на изложбената и музејски ориентирана презентација на уметничката продукција, додека уметничката и културна актуализација и употреба на јавниот простор остануваат да важат како неистражен простор за креативни интервенции кои би го афирмирале нормативниот принцип и идеал за јавен простор, а според кој јавните простори претставуваат споделени, заеднички, отворени арени за дијалог, креација и живеење.

На овој начин, улогата на културните работници и уметнички актери во градот сеуште останува релативно незабележливо кога станува збор за креативниот придонес во урбаниот развој и оживување и промоција на демократскиот потенцијал, односно уметнички израз на актуелните културни и тековни или современи урбани трансформации и градење на урбаниот идентитет на Скопје.

Овие недостатоци се идентификуваат не само во контекстот на отворените јавни простори како можна локација за уметничка и културна продукција и презентација, туку и во контекстот на различните јавни простори и објекти како веќе функционални и наменски објекти кои нудат можност за нивно ставање во употреба за креативни и инвентивни интеракции помеѓу уметниците и граѓаните, односно социјалните потреби.

Проблемите кои можат да се идентификуваат како пречка за развојот на интеракцијата помеѓу уметничките практики, културната продукција и јавниот простор и урбаниот развој, вклучуваат повеќе елементи, вклучително:

а) културните и уметнички доминантни навики, развиени низ институционализираните форми и канони на уметничкиот израз во Македонија;

б) бирократските и академски бариери кои се испречуваат пред заинтересираните актери;

в) законските пречки и успорувања кои честопати го демотивираат процесот и иницијативите за интервенција во јавниот простор и

г) масовната приватизација на значаен дел од јавните простори и објекти, како

д) недоволната координација и заедничка иницијатива на локално и национално ниво, односно локалните и државните власти, итн.

Како посебно значаен проблем кој беше акцентиран во процесот на јавно дебатирање при изготвката на Стратегијата, беше посочено отсуството на евидентиран преглед на постојните и расположливи јавни и отворени простори и објекти под надлежност на Градот и државата, а на територијата на градот Скопје, како и јасно утврдени правилници и регулаторни механизми и правила за користење на јавните и отворените простори, вклучително специфичните бенефиции кои би биле понудени за иницијативи кои стремат за културно-уметничко интервенирање во градот.

Од овие причини, градот Скопје ќе вложува значајни напори за отварање на јавните простори за креативна, уметнички, културно и социјално ангажирана продукција, а со цел јавните простори да се стекнат и да го оживеат својот суштински потенцијал за адаптација и трансформација во согласност со актуелните културни и социјални потреби на граѓаните. Ваквата цел во себе го вклучува и отварање на социјалната имагинација и мобилизација на веќе утврдените структури на урбаното живеење, но и промоција на современиот урбан идентитет и промена на анахроните тенденции кои не соодветсвуваат со современите форми на живот на граѓаните.

Понатаму, посебна заложба на Градот ќе претставува поттикнувањето и зголемувањето на видливост на уметничката продукција, нејзина социјализација и доближување до секојдневниот живот на граѓаните, како и поттикнување на културната размена помеѓу различните заедници и идентитетски определби во градот, односно афирмирање на мултикултурниот живот со сите негови плурални и разнолични манифестации. Културната продукција преку употребата на јавниот простор и сите отворени простори во градот на овој начин ќе стане еден од основните двигатели во организацијата на градот како динамичен, променлив и плурален простор за размена, комуникација и интеракција помеѓу граѓаните, односно актер во креирањето на алтернативни имагинации и репрезентации, но и организации на урбаното живеење и развој.

Активности:

- Отварање и пренаменување на јавните простори за целите за поттикнување на културната креативност и динамика;
- Осмислување и реализација на проектот Евидентирање на градот Скопје (Евидентирање и испитување на градски локации: напуштени/запуштени, правно недефинирани простори и објекти низ Скопје и скопската околина / локалните општини);
- Осмислување на концепт/проект/план за реализација на триенален/квадриенален проект, со работен наслов Преоблекување на Скопје;
- Надградба на постоечкиот правилник за користење на јавен простор на Секторот за комунални работи.

Временска рамка: 2013 – 2015

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 6: Поттикнување на развој на креативните индустрии

Идентификувани состојби и опис на стратешката цел:

Подржувањето на економскиот развој на Македонија во текот на транзицискиот период преку поврзување на економските и културните области на живеењето сеуште останува да биде ниско искористена можност. Додека во претходниот систем, како централизиран економски систем, на уметноста и културата се гледаше како на полиња нужно изолирани од каква било комерцијална вредност што секогаш мораше да биде финансиски поддржувана од државата, денес културата се сфаќа се повеќе и како можност за бизнис.

Креативните индустрии се активности кои својот извор го наоѓаат во индивидуалната креативност, вештина и талент, и кои имаат потенцијал за создавање на богатство и вработување преку генерирање и користење на интелектуалната сопственост. Иако се уште слабо развиен, и во Македонија се повеќе се препознава потенцијалот на креативниот сектор да придонесе кон растежот и развивањето на транзициската економија. Искуствата покажуваат дека многу меѓународни агенции размислуваат како да го поддржат тој развој и како да го олеснат тој развој, но и како да овозможат успехот во овој сектор во развиениот свет да се рефлектира во шемите на плански развој и создавање вработувања и во земјите во развој, односно во оние земји во кои овој спој се уште не е доволно осмислен и стратешки насочен кон продуцирање на развој на економијата и самовработувањата.

Развивањето на локална стратегија за развој на креативните индустрии бара исклучително сензитивен пристап во дефинирањето и селектирањето на соодветните културни и креативни сектори чијашто комбинација и функционализација во насока на економскиот профит и развој мора да биде контекстуално адаптирана, што подразбира внимателно проследување на

условите и можностите што локалниот контекст и културната и политичката историја ги генерираат.

Позитивен индикатор во оваа насока е постоењето на поволна клима и постоењето на интерес од релевантните институции кои се заинтересирани да се вклучат во ваков процес, вклучително и Државниот завод за интелектуална сопственост, кој преку свои истражувања и анализи би претставувал посебен извор на информации со што реално би ја согледале состојбата на теренот на креативните индустрии во Скопје, но и во Македонија.

Во оваа насока, се надоврзуваат и фактите дека Скопје од пред две години е официјален член на мрежата на креативни градови Les Rencontres кои работат на развивање на секторот на Креативни индустрии. Во 2009 година и кај нас се направени одредени истражувања, односно, Министерството за култура на РМ и Британскиот совет во Македонија го објави Мапирањето на креативните индустрии во Република Македонија, кое може да послужи како основа за развој на проект на локално ниво на Град Скопје.

Значајно да се забележи е дека креативните индустрии, од друга страна, нудат можност за нивно лесно адаптирање на комплексностите кои ги носи судирот помеѓу локалното и глобалното. Имено, и покрај развојот на извесни глобални форми кои, помалку или повеќе, се хомогенизирачки во перспектива на културниот диверзитет, исходот од креативните индустрии покажува тенденција за зголемување на диверзитетот како резултат на потпирањето на креативната продукција врз локалните специфики и ресурси. На овој начин, наспроти формалните маркетиншки и дистрибуциски аспекти кои се менаџираат во глобални рамки и стандарди индивидуалниот потенцијал, креативната работа и специфичните културни околности и материјали, креираат услови за промоција на автентичните културни традиции, како и специфичните современи културни аспекти на едно општество.

Во оваа насока, градот Скопје може да се разгледува како место за средба помеѓу значаен број внатрешни, но и надворешни, специфично акултурирани, културни, социјални и технолошки влијанија, сите кои, би претставувале основа за креација, иновација, но и предмет на промоција. Од друга страна, широката мрежа на развиен креативен капитал и потенцијал во Скопје, значителниот развој на одредени уметнички и креативни дејности, но и развивањето на свеста за развивање на економскиот потенцијал во одредени традиционални и кративни гранки, како и успешните искуства на дел од секторите кои влегуваат под чадор терминот - креативни индустрии, укажуваат на постоењето на првичен материјал врз основа на кој може да се развива оваа дејност. Сепак, значајно да се нагласи е дека притоа мора да се внимава на еден исклучително важен и клучен сегмент, а тоа е изборот и решението кои производи и кои услуги ќе се создаваат, продаваат и вклучат во овој сектор.

Врз основа на погоре елаборираното, Град Скопје како една од своите суштински стратешки цели го поставува развивањето во конкретен проект на потребата за инвестиција во оние стопански гранки кои носат најголема економска корист (т.н дополнителни вредности), а со тоа да се реализира и отварањето на нови работни места и да се конкретизира во позитивен исход

грижата за младите образувани креативни кадри. Во оваа насока, како стратешка цел Градот го поставува реализирање на низа активности кои треба да го дефинираат концептот за отварање на Центар на Креативни индустрии кој во себе ќе обедини области како што се: архитектура, дизајн, визуелни уметности, видео игри, ТВ продукција, ИТ технологија, изработка на програмски опреми за компјутери (софтвери), маркетинг, екологија, културно наследство и др.

Во оваа насока целта е развивањето на Скопје како КРЕАТИВНО СКОПЈЕ, но секако не преку изработка на промотивни материјали и субвенции, туку во облик на индиректна помош, создавање простори и организација околу која ќе се собираат и продуцираат најталентираните и најспособни граѓани од Скопје и од Македонија (вклучувајќи ги и оние кои се заминати или иселени од земјата), при тоа создавајќи производи и услуги доволно интересни и привлечни кои може да продуцираат одреден економски бенефит.

Активности:

- Развојот на Центарот за креативни индустрии да се спроведе во рамки на четири годишен план;
- Активностите на Центарот за креативни индустрии, ќе се спроведат во рамките на фестивалот СКОПЈЕ КРЕАТИВА;

- Истражување;
- Осмислување на работен и финансиски план;
- Обезбедување на простор;
- Менаџирање на просторот и програмите;
- Стимулирање на мултимедиски проекти.

Временска рамка: 2011 – 2015 година

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 7: Поттикнување и развивање на нов модел на отворена културна организација како јавен сервис за сите здруженија и самостојни уметници од областа на културата.

Идентификувани состојби и опис на стратешката цел:

Како еден од основните проблеми со кои се соочува независната културна сцена во градот Скопје, во остварувањето и реализацијата на своите визии, мисии и програмски определби, а посочен од претставниците на граѓанскиот сектор, е недостатокот од простори, ресурси и услови за реализација на активностите од културен и современо-уметнички карактер. Ставен во контекстот на финансиските извори и одржливост на организациите на локално ниво, акцентираноста на овој проблем се одразува уште повеќе врз условите за работа на независната културна сцена, а која ги опфаќа домените на платен труд, средства за техничка и конкретна реализација на настани и продукција, обезбедувањето на основна инфраструктура, екстремната флексибилност на работното време кое, понатаму, ги редуцира нивните капацитети за

посветеност во развивањето на партнерства и активности од интернационален карактер, како и поактивен ангажман со граѓанското општество и младите итн.

Укажете на претставниците на независната културна сцена, понатаму, посочуваат на потешкотиите и импликациите врз независноста на нивната продукција кои произлегуваат од рестриktivноста на интернационалните извори на финансирање. Од друга страна, ако загрижувачка индикација за иднината на развојот на независната културна продукција честопати се посочува и кретењето на интернационалните финансиски ресурси наменети за поддршка на културата и детерминацијата на дистрибуцијата на грантови и поддршка за домени надвор од културата и уметноста, или, пак, за активности ориентирани исклучиво кон профитабилна самоодржливост.

Процесите на јавно дебатирање по однос изработката на основните стратешки насоки во развивањето на културната политика на градот Скопје, од друга страна, укажаа на сеуште истакнатите конфликтни позиции помеѓу независниот културен сектор и јавните установи од областа на културата, односно на густо јазови во можноста за дијалог, соработка, развивање на партнерства, форми на менаџирање, програмски несогласувања, конфликти во распределбата и користењето на јавните финансиски ресурси итн. Посебно значаен беше конфликтот и разидувањето по однос на механизмите, организацијата, менаџирањето и управувањето на институциите од јавен карактер, односно како овие аспекти се веќе развиени и функционираат помеѓу граѓанските организации, од една страна, а како функционираат во јавниот сектор за култура, од друга страна. Прашањата кои беа отворени во оваа насока ја проблематизираат соодветноста и адаптираноста на веќе постојните јавни установи во однос на актуелните барања, потреби, трансформации на современите културно-уметнички практики.

Сепак, покрај посочените проблеми, претставниците од двата сектора укажуваат и на постоењето на искуства и практики на успешна соработка која преку отворени модели на соработка, менаџирање и колаборативна реализација на културни активности од различен тип, имаат ефектуирани поместувања во насока на подобрување и развивање и на двете страни.

Имајќи ги предвид реалните проблеми идентификувани во однос на релацијата помеѓу јавниот сектор и независната сцена, но и позитивните искуства на колаборација, како и примерите од Европа и регионот, Град Скопје како своја стратешка цел за следните четири години го поставува развивањето и поттикнувањето на нов модел на отворена културна организација заснована на принципот на јавно-цивилно партнерство и мешовитиот модел на управување и менаџирање. Развивањето на овој модел ќе има за цел да понуди алтернативни можни модели за развивање и на веќе постоечките установи и организации во областа на културата (но и во другите општествени дејности и практики). Развивањето на отворениот модел на културна организација е можност за одржливоста на современите културни практики и уметничка продукција во контекст на независната културна сцена, преку помош при обезбедувањето на простор и адекватни услови, но и за промоција на програмите и активностите на независната и младинска културна и уметничка сцена.

Конечно, развивањето на отворениот модел на културна организација ќе придонесе кон промоцијата на градот Скопје и културата на Градот Скопје на регионално и интернационално ниво, преку промоција на инвентивноста и демократијата во културната продукција, како и преку поттикнувањето и охрабрувањето на вмрежувања и партнерства на независната културна сцена и јавниот сектор на европско ниво.

Во рамките на оваа стратегија неопходен чекор ќе претставува вклучувањето на Министерството за култура и Агенцијата за млади и спорт на Република Македонија.

Активности:

- Формирање на работна група со мешовит состав, вклучувајќи претставници од Град Скопје, јавните културни установи/институции и независна културна сцена и експерти од областа;
- Утврдување на можни локации;
- Осмислување на модел на организација (Примена на компаративни искуства на веќе постоечки модели, како на пример во Холандија, Белгија, Хрватска итн.);
- Дефинирање на мисијата и на програмските содржини на организацијата;
- Избор на програмски соработници;
- Креирање на нацрт акциски план;
- Креирање на годишна програма и стратегија на организацијата.

Временска рамка: 2012 – 2015 година

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 8: Осмислување и спроведување на едукативна програма за подигање на културната свест помеѓу децата и младите во градот.

Идентификувани сосотојби и опис на стратешката цел:

Последниве години во Македонија потребата за актуелизирање на културата и уметноста, како и активностите и прашањата од областа на истите, односно развојот и презентацијата на културните политики, станува повеќе од потребна.

Овој проблем доаѓа уште повеќе до израз кога се зема предвид оптовареноста на медиумскиот простор, преполн со прашања поврзани со дневната политика и јавниот живот сфатен во оваа тесна смисла. Тоа ги истиснува можните извори на информации од областа на културата и уметноста вон официјалниот медиумски простор и ги насочува кон неформални медиуми на комуникација, со што се оневозможува учеството на сите граѓани во процесот на јавно информирање, дебатирање и носење на одлуки. Од друга страна, отпочнувањето на академски и професионално релевантни дискусии е ограничено во академски дефинираната институционална сфера, со што сите овие прашања остануваат предмет на елитистичките дискусии и затворените кругови на индивидуи. Понатаму, споделувањето на информации во врска со

актуелни културно-уметнички збиднувања останува затворено помеѓу редовните посетители на галериите и културните институции, вклучително и уметниците, со што недоволно активираната граѓанска сфера останува и понатаму неинформирана и немобилизирана. Најпрезицен индикатор за ова продолжува да биде сеуште ниската посетеност на изложбите и другите уметнички настани од страна на генералната јавност.

Понатаму, оваа ситуација повторно се рефлектира во пасивизацијата на граѓаните кога е во прашање нивното учество во современите културни дебати, во уметничките практики и во носењето одлуки, особено кога станува збор за креирањето на културните политики. Ваквата ситуација создава затворен круг, кој, наместо да се отвора кон пошироката јавност, а особено кон младата популација, се повеќе се затвора во истиот круг на веќе етаблираните поединци.

Конечно, и покрај тоа што се почесто сме сведоци на иницирањето на ТВ дебати, сепак со жалење може да се констатира дека истите остануваат ограничени на теми и прашања од политичката сфера.

Ваквата ситуација станува уште поалармантна кога се разгледува во контекстот на формалното и неформалното образование на младите во Македонија, односно нивниот пристап до информации од областа на уметноста и културата, нивниот ангажман и придонес во културната продукција и уметничка активација, како и нивниот пристап кон алтернативни форми на самоорганизација кои како предмет на интерес би го имале културниот развој и дебатирањето и актуализирањето на прашања од доменот на уметноста, историјата на уметноста и националната уметничка историја и современи текови. Генералната проценка е дека се позабележливо е пасивизирањето на младите во смисла на нивен активен интерес и придонес кон и во уметничката и културна продукција.

Земајќи ја предвид ваквата констелација и позиција на младите, Градот Скопје има за цел да преземе серија активности и да иницира програми кои ќе придонесат кон поттикнување и развивање на свеста за културата и уметноста помеѓу младите, а со цел за нивно поактивно и поинформирано вклучување во современите културни и уметнички случувања и потреби во Градот.

Активности:

- Во соработка со Секторот за образование на Град Скопје и локалните општини, подготовка на сеопфатна едукативна програма наменета за основните и средните училишта во Скопје. Програмата ќе биде наменета за децата и младите;
- Формирање на стручно и советодавно тело од сите подрачја на културата, за комплексна изработка на концепт и (предлог) едукативна програма;

- Осмислување и изведба на програмите за обука на предавачите, наставниците и професорите во градинките, основните и средните училишта, во контекст на модерната, современа и традиционална култура. Обучените предавачи, наставници и професори, ќе ја спроведат едукацијата наменета за децата и младите;
- План за спроведување на програмата и времетраење на едукацијата, помеѓу децата и младите, во градинките, основните и средните училишта.

Временска рамка: 2012 – 2013 година

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 9: Реконструкција, обнова и одржување на објектите и ентериерот на културните институции, основани од Град Скопје.

Идентификувани состојби и опис на стратешката цел:

Со процесот на децентрализација, Град Скопје ги презема основачките права на осум установи од областа на културата: ЈУ Музеј на Град Скопје, ЈУ ДКЦ „Карпош“, ЈУ ЦОП Универзална сала, ЈУ Културно информативен центар, ЈУ Младински културен центар, ЈУ Зоолошка градина, ЈУ Градска библиотека „Браќа Миладиновци“ и ЈУ Дом на култура „Кочо Рацин“.

Преземајќи ја оваа надлежност, Градот ја доби обврската да се грижи за реконструкција, обнова и одржување на објектите на овие установи. Во истиот период, Град Скопје ги согледа проблемите и потребите на овој план, изврши проценка на реалната состојба и постепено се зафати со нивното решавање.

Изминатите години, во таа насока реализирани се следните проекти и активности:

а) Извршена е целосна екстериерна и ентериерна реконструкција и обнова на објектот на ДКЦ „Карпош“ - споменик на култура од висока категорија. На споменикот му се врати автентичниот изглед, беше набавен нов мебел за институцијата и нова аудио – визуелна и компјутерска опрема;

б) Во Културно информативниот центар, обновени се двата изложбени салона, целосно е реновирана, обновена и опремена (со современа техника), салата на Салонот „19 19“.

в) Во Младинскиот културен центар целосно е обновена фасадата и променет е кровот на објектот, а во тек е реконструкција на ентериерот во чии рамки е вклучена и обновата на Денсинг салата, истата опремена и со современа техничка опрема и обновено е фоајето на Градското кино „Милениум,“ кое работи во рамките на МКЦ. За потребите на киното, (за прв пат во Македонија), набавена и инсталирана е 3Д опрема, за проекции на филмови;

г) Во Зоолошката градина изградени се нови живеалишта за животните, обновен е дел од старите живеалишта, хортикултурно е уредена зелената површина на градината и др.;

д) Во Музеј на Град Скопје адаптиран е нов простор за постојана поставка на подарените дела од академскиот сликар Родољуб Анастасов, реновиран е просторот на Музејот на Старата скопска чаршија сместен во Сули Ан, а во

текот на 2012 година ќе се аранжира музејска поставка збогатена со нови музејски експонати, изработени се проекти за целосна реконструкција на западното крило на објектот на Музеј на Град Скопје;

ѓ) Во Универзална сала перманентно се вршат интервенции во нејзиниот енте риер и досега санирани се санитарните чворови, адаптиран е дел од просторот за изведба на камерни претстави и концерти и др.;

е) Во Дом на култура „Кочо Рацин“ во текот на 2012 година ќе се реновира дел од просторот наменет за галериска дејност;

ж) Во Градска библиотека „Браќа Миладиновци“ во текот на оваа година ќе се изврши реконструкција и обнова на кровната конструкција на објектот.

Продолжувајќи ја стратешката цел на Град Скопје за реконструирање, обновување и оддржување на објектите на културните установи во негова надлежност, за наредниот период се планираат следните активности:

Активности:

- Мултимедиска опрема на културните институции;
- Изработка на проект за реконструкција и обнова на последниот кат на Градската библиотека „Браќа Миладиновци“;
- Реновирање на организационите единици на Градската библиотека „Браќа Миладиновци“;
- Реализација на проектите за реконструкција на западното крило на објектот на Музеј на Град Скопје и фасадата на Музејот;
- Изградба на нови живеалишта во Зоолошката градина;
- Изградба на покриви и реновирање на Дом на култура Кочо Рацин;
- Реконструкција на Универзалната сала-Скопје;
- Реконструкција на Галеријата во Младински културен центар;
- Изградба на објект од отворен тип во облик на амфитеатар кој би бил наменет за културни и други настани, со што ќе се добие употреблива инфраструктура за музички и драмски манифестации и други видови програми.

Временска рамка: 2012 – 2015 година

**АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА СТРАТЕГИЈАТА ЗА
РАЗВОЈ НА КУЛТУРАТА 2012 – 2015**

Стратешка цел 1:	Развивање на плурален и демократски модел на културна политика на Град Скопје
Активности:	- Модернизација на начинот на финансирање.

- Развивање на механизми за спроведување на рамноправна (пре)распределба на буџетот наменет за реализации во рамките на традиционалната, модерната и современата културна продукција. Осмислување на постапката за рамноправна поддршка и третман на модерната, современата и традиционалната култура во Скопје.
- Јавна рамноправна поддршка на модерна, современа и традиционална културна продукција; промоција на културно наследство преку поддршка на проекти од културниот туризам за промоција на културното наследство; поддршка на професионална независна културна сцена; поддршка на аматерска култура; поддршка на младинската култура; соработка со културните институции; соработка со културните организации; соработка со индивидуални културни соработници; грижа за јавна инфраструктура во рамките на културата и стимулирање на новите медиуми и истражувања

	<p>во културата; поддршка на меѓународни соработки).</p> <ul style="list-style-type: none">- Воспоставување на квалитетен оперативен систем со точно прецизирани критериуми.- Дефинирање на критериуми за аматерска култура (фокус групи: аматери/лица без формално уметничко образование и без исплата на хонорари и плати за нивното проектно креативно делување; поддршка на аматерски културни организации кои поимот/ставот аматерски го имаат заведено во цели и задачи на статутот на друштвото/организацијата; лица и групи кои се бават со уметност од хоби). Во рамките на аматерската култура ќе се поддржуваат креативни и едукативни проекти од категориите на изведбени уметности, музички уметности, визуелни уметности, архитектура и дизајн, уметност на новите медиуми и литература/книга/стрип албум/графичка новела.- Дефинирање на критериуми за младинска култура (фокус групи: деца и младинци; проекти
--	--

	<p>иницирани од деца и младинци под менторство на возрастно лице, уметнички и креативни проекти наменети за деца и младинци; градинки, забавишта, основни школи, средни училишта; поттикнување и развивање на разни младински култури и субкултури). Во рамките на младинската култура ќе се поддржуваат креативни и едукативни проекти од категориите на изведбени уметности, музички уметности, визуелни уметности, уметност на новите медиуми и литература/книга/стрип албум/графичка новела.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефинирање на критериуми за избор, бројност, мандат и обврски на стручни комисии. - Формирање на експертски комисии. - Изработка за правилник.
Временска рамка:	2012-2015
Носители:	Сектор за јавни дејности/ Одделение за култура
Буџет:	

<p>Стратешка цел 2:</p>	<p>Транспарентност, стручност и ефикасност во делувањето во културата во Град Скопје</p>
<p>Активности:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Редефинирање на начинот за транспарентно делување во културата на Град Скопје, на културните институции, културните организации и културните работници; преку јавна и достапна објава на сите релевантни документи од типот на: <ul style="list-style-type: none"> • Објава на годишни конкурси и резултати од конкурсите • Јавна објава на стручни комисии и претседатели на комисии • Јавна објава на одобрени проекти и програми во тековната година • Јавна објава на доделени финансии за секој одобрен проект и програма • Јавна објава на Стратегија за култура на Град Скопје со Акциски план, 2012 – 2015 - Спроведување на промени во конкурсот за годишни програми и

проекти, притоа да се застапат следниве етапи:

- Дефинирање на правила и критериуми за пријава на проект по одделни области
- Буџетот наменет за култура ќе се планира во согласност со пријавените проекти од различните подрачја според претходно утврдени критериуми со правилник
- Поддршка на установите основани од Градот Скопје
- Области во културата:
 - Изведбени уметности
 - Музички уметности
 - Визуелни уметности
 - Уметност на новите медиуми
 - Издавачка дејност
 - Библиотекарство
 - Младинска култура
 - Аmaterска култура
 - Културен туризам и промоција на културното наследство

	<ul style="list-style-type: none">• Музејска дејност• Меѓународни соработка- Да се дефинира времетраењето на процесот на проверка, селекција и избор за поддршка на проекти. Да се дефинира начинот за аргументирано и навремено информирање на групи и поединци за причините за одбиени и поддржани проекти; да се дефинираат содржината и терминот за потпишување на договори; да се дефинираат правилата за реализација на проект, финансиран од страна на Град Скопје.- Меѓународните соработки да опфаќаат партнерски проектни соработки, гостувања и разни јавни настапи, членарина за значајни меѓународни мрежи и организации; членарина на Градот Скопје во светски културни и уметнички организации, членства во меѓународни вмрежувања.- Секоја комисија најдобро е да биде комбинирана - составена од надворешни стручни
--	--

соработници и внатрешни соработници од Град Скопје; стручната комисија да го предложи претседателот; надворешните членови на стручната комисија ќе бидат хонорарно и по потреба ангажирани; секој член и претседател на комисија ќе делува за определен временски период/мандат; неопходно е да се формираат повеќе стручни комисии наменети посебно за секоја област во културата:

- Стручна комисија за професионално, аматерско и младинско делување во областа на визуелните уметности и од областа на уметноста на новите медиуми
- Стручна комисија за професионално, аматерско и младинско делување во областа на изведбените уметности
- Стручна комисија за професионално, аматерско и младинско делување во областа на музичките уметности

	<ul style="list-style-type: none">• Стручна комисија за професионално, аматерско и младинско делување во областа на издавачка дејност и библиотекарството• Стручна комисија за меѓународна соработка• Стручна комисија за професионално, аматерско и младинско делување во областа на културниот туризам за промоција на културното наследство <ul style="list-style-type: none">- Обука на вработените во Град Скопје, за ефикасно делување и соработка во рамките на културата и нејзините актуелни потреби, трендови, текови и употреба на нова терминологија.- Изработка на сеопфатно-информациски дигитални платформи и портали во културата. (Според примерот на www.culture.si, www.culture.uk, www.culture.de ... Изработката на овој интегриран тип на дигитални платформи ќе го решат информацискиот дефицит на граѓаните, културните
--	--

работници и соработници од земјата, регионот, Европа и светот – коишто иницираат културни соработки со/во Македонија, бидејќи тие ќе овозможат преглед на информации за локалните културно наследство, модерната и современата култура и уметност, културниот туризам и туризам, гастрономијата; општествениот, културен, економски и политички живот во земјата, во еден функционален дигитален простор со достапни информациски и контактни податоци).

- Осмислување на механизми за континуирана соработка помеѓу Секторот за јавни дејности / одделението за култура на Град Скопје и медиумите; за нивната медиумска одговорност и нивното вклучување и во процесите на делувањето на Секторот за јавни дејности / Одделението за култура / Град Скопје.
- Подготовка на единствен правилник.
- Изработка на Стратегија за културен развој на Град Скопје

	за периодот од 2015 – 2020.
Временска рамка:	2012 – 2013
Носители:	Град Скопје Сектор за јавни дејности/ Одделение за култура/ Сектор за локален економски развој
Буџет:	

Стратешка цел 3:	Развивање на ефикасен модел за соработка меѓу различните установи, институции, организации, оддели, сектори и актери од областа на културата во Градот Скопје
Активности:	<ul style="list-style-type: none"> - Културните установи основани од Град Скопје да изработат свои стратегии за култура 2013-2016. - Задолжителна изработка на веб-страни од страна на сите културни институции, нивна прегледност, континуирано и ажурно одржување и надополнување. - Разгледување и заедничко развивање на разни можни начини за стимулативни заемни соработки со независните културни организации, во рамките на процесите, обврските и потребите на

	<p>независната културна сцена во градот.</p> <ul style="list-style-type: none">- Поддршка на иницијатива за разгледување на сите можни инвентивни комбинации за партнерски поврзувања и соработки при реализација на разни и прогресивни, експериментални проектни соработки во локални, регионални и меѓународни контексти, поддршка на нови тематски и медиумски пристапи во уметничкото создавање.- Подобрување на соработките меѓу Секторот за јавни дејности / одделението за култура на Град Скопје и културните институции преку заедничко изнаоѓање на можни партнерски модели за реализација на значајни и долгорочни проектни зафати и други колаборативни проекти од локален и меѓународен карактер.- Редефинирање на соработката и обврските помеѓу Сектор за јавни дејности / одделението за култура на Град Скопје и локалните општини (оддели за култура и образование).
--	---

	<ul style="list-style-type: none">- Редефинирање на соработката и обврските помеѓу (Секторот за јавни дејности / одделението за култура на) Град Скопје и Министерството за култура.- Редефинирање на соработката помеѓу Секторот за јавни дејности / одделението за култура на Град Скопје и медиумите.- Поддршка на меѓународната соработка во културата. Посебно значаен чекор во контекст на овие активности претставуваат: стимулирање и поддршка на разни меѓународни соработки, поддршка на културни и едукативни проекти ко-финансирани од фондовите на ЕУ и од други европски / светски фондации, стимулирање на партнерски проекти, спроведување на иницијативи за разни вмрежувања и меѓународни членства на Градот на Скопје.- Поттикнување на развојот на ефикасни механизми и модели за спроведување на јавно-приватни партнерства во културата, јавно-цивилни партнерства, цивилно-приватни
--	---

	<p>партнерства.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Развивање на механизми и модели кои ќе овозможат промоција на културното наследство на Град Скопје преку културниот туризам.
Временска рамка:	2012 – 2015 г.
Носители:	Град Скопје / Сектор за јавни дејности/ Одделение за култура / Сектор за меѓународна соработка/ Установите од областа на културата на Град Скопје/ Здруженија на граѓани од областа на културата
Буџет:	

Стратешка цел 4:	Иницијативи за редефинирање на националната законска рамка во областа на културата во согласност со современите потреби на културата и културните работници
Активности:	<ul style="list-style-type: none"> - Обмислување на пристап и модел за соработка со Министерството за култура во областа на законските рамки во културата. - Анализа, дополнувања, препораки и застапување за спроведувања на дополнувања / промени во Законот за култура. - Анализа, дополнувања, препораки и застапување за

	<p>надополнувања / промени во Законот за донации и спонзорства во јавните дејности.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анализа, надополнувања, препораки и застапување за надополнувања / промени во Законот за прогласување на старата скопска чаршија за културно наследство од особено значење. - Анализа, надополнувања, препораки и застапување за надополнувања / промени во Законот за библиотеките.
Временска рамка:	2012 – 2015 г.
Носители:	Сектор за јавни дејности/ Одделение за култура
Буџет:	

Стратешка цел 5:	Развивање на ефикасни механизми и модели за употреба на јавен простор / отворен простор во културата
Активности:	<ul style="list-style-type: none"> - Отварање и пренаменување на јавните простори за целите за поттикнување на културната креативност и динамика. - Осмислување и реализација на проектот <i>Евидентирање на градот Скопје</i> (Евидентирање и

	<p>испитување на градски локации: напуштени/запуштени, правно недефинирани простори и објекти низ Скопје и скопската околина / локалните општини).</p> <p>(01 – 12. 2013)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Осмислување на концепт/проект/план за реализација на триенален/квадриенален проект, со работен наслов <i>Преоблекување на Скопје.</i> <p>(01- 12. 2014)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Надградба на постоечкиот правилник за користење на јавен простор на Секторот за комунални работи. <p>(10 – 12. 2013)</p>
Временска рамка:	2013 – 2015 г.
Носители:	Сектор за јавни дејности/ Одделение за култура/Сектор за планирање и уредување на просторот/Сектор за комунални работи
Буџет:	
Стратешка цел 6:	Поттикнување на развој на креативните индустрии
Активности:	<ul style="list-style-type: none"> - Развојот на Центарот за креативни индустрии да се спроведе во рамки на четири годишен план. (2011-2015) - Активностите на Центарот за

	<p>креативни индустрии, ќе се спроведат во рамките на фестивалот СКОПЈЕ КРЕАТИВА. (2012-2015)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Истражување. (2011-2015) - Осмислување на работен и финансиски план. (2012-2015) - Обезбедување на простор. (06-12.2013) - Менаџирање на просторот и програмите. (2013-2015) - Стимулирање на мултимедиски проекти. (2012-2015)
Временска рамка:	2011 – 2015 г.
Носители:	Сектор за јавни дејности/ Одделение за култура
Буџет:	

Стратешка цел 7:	Поттикнување и развивање на нов модел на отворена културна организација како сервис за здруженијата од областа на културата и самостојните уметници
Активности:	- Формирање на работна група со мешовит состав, вклучувајќи претставници од Град Скопје, јавните културни установи/институции и независна културна сцена и експерти од областа.

	<ul style="list-style-type: none"> - Утврдување на можни локации. - Осмислување на модел на организација (Примена на компаративни искуства на веќе постоечки модели, како на пример, во Холандија, Белгија, Хрватска итн.). - Дефинирање на мисијата и на програмските содржини на организацијата. - Избор на програмски соработници. - Креирање на нацрт акциски план. - Креирање на годишна програма и стратегија на организацијата.
Временска рамка:	2012 – 2015 г.
Носители:	Сектор за јавни дејности/ Одделение за култура/Здруженија на граѓани поддржани од Град Скопје
Буџет:	

Стратешка цел 8:	Осмислување и спроведување на едукативна програма за подигање на културната свест помеѓу децата и младите во градот
Активности:	- Во соработка со секторот за

	<p>образование на Град Скопје и локалните општини, подготовка на сеопфатна едукативна програма, наменета за основните и средните училишта во Скопје.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Формирање на стручно и советодавно тело од сите подрачја на културата, за комплексна изработка на концепт и (предлог) едукативна програма. - Осмислување и изведба на програмите за обука на предавачите, наставниците и професорите во градинките, основните и средните училишта, во контекст на модерната, современа и традиционална култура. - План за спроведување на програмата и времетраење на едукацијата, помеѓу децата и младите, во градинките, основните и средните училишта.
<p>Временска рамка:</p>	<p>2012 – 2013 г.</p>
<p>Носители:</p>	<p>Сектор за јавни дејности/ Одделение за култура/Сектор за образование/Основните и средните училишта на територија на Град Скопје</p>

Буџет:	
---------------	--

Стратешка цел 9:	Реконструкција, обнова и одржување на објектите и ентериерот на културните институции основани од Град Скопје
Активности:	<ul style="list-style-type: none"> - Мултимедиска опрема на културните институции. - Изработка на проект за реконструкција и обнова на последниот кат на Градската библиотека „Браќа Миладиновци“. <li style="padding-left: 40px;">- Реновирање на организационите единици на Градската библиотека Браќа Миладиновци. - Реализација на проектите за реконструкција на западното крило на објектот на Музеј на Град Скопје и фасадата на Музејот. - Изградба на нови живеалишта во Зоолошката градина. <li style="padding-left: 40px;">- Изградба на покриви и реновирање на Дом на култура Кочо Рацин.

	<ul style="list-style-type: none"> - Реконструкција на Универзалната сала-Скопје. - Реконструкција на Галеријата во Младински културен центар. - Изградба на објект од отворен тип во облик на амфитеатар кој би бил наменет за културни и други настани, со што ќе се добие употреблива инфраструктура за музички и драмски манифестации и за други видови програми.
Временска рамка:	2012 – 2015 г.
Носители:	Сектор за јавни дејности/ Одделение за култура/ Установите од областа на културата на Град Скопје / Управата за заштита на споменици/ Конзерваторски центар – Скопје
Буџет:	

РЕЗИМЕ

Стратегијата за развој на културата на Град Скопје 2011-2014 претставува резултат на интегрален методолошки пристап кој вклучува квантитативни и квалитативни методи, како и анализа на добиените податоци од двата методолошки пристапи. Методите кои претставуваат база на изработката на финалниот документ вклучија анализа на веќе постоечките програми за култура на Град Скопје и буџети за изминатите пет години, и реализација на серија анкети и интервјуа со различни актери, како културните установи на територијата на Град Скопје, општините во Град Скопје, граѓански организации, експерти од областа на културата, културниот менаџмент и културни политики, но и фокус групи со културни работници и експерти, како и две јавни дебати. Информациите и податоците кои беа собрани во истражувачкиот процес, имаа за цел да дадат јасен увид во постојната ситуација на теренот, проблемите и потребите на различните актери во секторот за култура на територијата на град Скопје, нивните слабости, ризици во реализацијата на визиите и мисиите, евидентирање на позитивните искуства, капацитети, можности и слабости врз

основа на кои може да се развијат долгорочни цели и активности, како и нивни конкретни предлози и насоки за утврдување на Стратегијата.

Посебно значаен влог во процесот на изработка на Стратегијата претставуваа јавните дебати кои обединија претставници од јавните институции и сектори, од една страна, претставници од независната културна сцена, од друга страна, како и независни експерти чијшто работен ангажман во културата претставуваше искуствена позадина која водеше кон плодна дискусија и конкретни предлози. Проблемите кои беа идентификувани како клучни во процесот на јавно дебатирање, а кои беа конкретно посочени и низ индивидуалните интервјуа и спроведените фокус групи, како и индицирани преку анализата на спроведени анкети и веќе постоечките програми и активности на ниво на Град Скопје, е опфаќаат неколку различни, но комплементарни сфери на дејствувањето во и менаџирањето на културата и културните политики:

- Доминацијата на постоечкиот модел на водење на културна политика кој:
 - ја ограничува фреквенцијата и продукцијата на современата културно-уметничка конкуренција, продукција и континуитет во рамките на современото делување во културата на Град Скопје, од една страна, и
 - го попречува развојот на граѓански заснован модел на водење на културна политика кој би ги следел, покрај потребите на разните етнички заедници, подеднакво и потребите и спецификите на маргинализираните и други заедници во градот, односно спроведување на плурална култура дефинирана врз основа на географски и територијално дефинирани одредници:
- Потреба од зголемување и зајакнување на механизмите на транспарентност при носење на одлуки и политики, дистрибуција на финансиските ресурси и соработка на Град Скопје со останатите културни актери и работници во градот, како и транспарентноста на културните установи.
- Потреба од развивање на ефикасна стратегија и механизми на соработка со медиумите на локално и национално ниво.
- Отсуство на регулација, координација одржливост и ефикасност на соработка помеѓу различните актери во културата на територијата на Град Скопје, како и недоволен развој, стимулација и ефективност на меѓународната соработка.
- Серија препреки со кои се соочуваат културните актери на секојдневно ниво во процесите на работа, менаџирање, истражување и продукција, кои како непосреден фактор ги посочуваат различните јазови и недостатоци во постоечката легислатива..
- Недоволно развиени практики и капацитети на градот Скопје и граѓанскиот сектор за заедничко лобирање и застапување и проактивен пристап во релацијата со носителите на одлуки.
- Недоволна истраженост и културна, уметничка и креативна рефункционализација и искористување на јавниот простор во Скопје, како можност за културната и уметничката продукција.

- Отсуство на евидентиран преглед на постојните и расположливи јавни и отворени простори и објекти под надлежност на Градот и државата, на територијата на градот Скопје.
- Отсуство на дефинирана стратегија на локално ниво за развивањето во конкретен проект на потребата за инвестиција во оние стопански гранки кои носат најголема економска корист, односно за развојот на креативните индустрии.
- Недостаток од простори, ресурси и услови за реализација на активностите од културен и современо-уметнички карактер од страна на независната културна сцена.
- Конфликтни позиции помеѓу независниот културен сектор и јавните установи од областа на културата, односно на густо јазови во можноста за дијалог, соработка, развивање на партнерства, форми на менаџирање, програмски несогласувања, конфликти во распределбата и користењето на јавните финансиски ресурси итн.
- Проблематизирање на адаптираноста на веќе постоечките јавни установи во однос на актуелните барања, потреби, трансформации на современите културно-уметнички практики и модели на менаџирање и управување на организација.
- Низок праг на развој на културната свест помеѓу младите, како и недоволно развиен пристап до информации од областа на уметноста и културата, релативно пасивен ангажман и придонес во културната продукција и уметничка активација.
- Застареност, слаба ефикасност и минимално располагање со материјални, технички и логистички ресурси на установите под закрила на Градот Скопје.

Имајќи ги предвид сите погоре идентификувани проблеми, како и потенцијалот и можностите за нивно подобрување, односно решавање, беа развиени и елаборирани со специфични активности девет основни стратешки цели:

1. Развивање на плурален и демократски модел на културна политика на Град Скопје,
2. Транспарентност, стручност и ефикасност во делувањето во културата во Град Скопје,
3. Развивање на ефикасен модел за соработка меѓу различните установи, институции, организации, оддели, сектори и актери од областа на културата во Градот Скопје,
4. Иницирање на анализи и застапувања за редефинирање на националната законска рамка во областа на културата во согласност со современите потреби на културата и културните работници,
5. Развивање на ефикасни механизми и модели за употреба на јавен простор / отворен простор во културата,
6. Поттикнување и развивање на креативните индустрии,
7. Поттикнување и развивање на нов модел на отворена културна организација како сервис за здруженијата од областа на културата и самостојните уметници
8. Осмислување и спроведување на едукативна програма за подигање на културната свест помеѓу децата и младите во градот и

9. Реконструкција, обнова и одржување на објектите и ентериерот на културните институции основани од Град Скопје.

Стратегијата со акционен план за развој на културата на Град Скопје ќе биде објавена на веб страната на Град Скопје, Сектор за јавни дејности, Одделение за култура.

Сите остварени резултати од спроведената Стратегија за развој на културата на Град Скопје 2012-2015, ќе бидат внесени во еден правилник, наменет за употреба на сите културни работници, институции, организации, установи и др. Правилникот ќе биде достапен на веб страната на Град Скопје.

МЕТОДОЛОГИЈА И ПРОЦЕДУРИ

Овој дел од изработката на Стратегија со акционен план за развој на културата од интерес на Град Скопје за период од 2012 – 2015 (во понатамошниот текст: Стратегија) содржи опис на процедурите и методологијата, користени во спроведувањето на активностите предвидени во изработката на Стратегијата.

Формирање на екипата за изработка на Стратегијата:

Екипата од Институтот за општествени и хуманистички истражувања „Евро-Балкан“, која што работеше на Стратегијата, беше во состав од:

М-р Славчо Димитров - Директор на Одделот за визуелни и културни истражувања

Д-р Иванка Апостолова - Научен соработник / Доцент

М-р Бојана Јанева Шемова - Истражувач соработник / Координатор

М-р Викторија Боровска – Истражувач соработник / Координатор

Д-р Весна Матијашевиќ Покупец – Редовен професор / Научен советник

М-р Биљана Тануровска Ќулавковски – Менаџер во култура и уметност, НВО

Локомотива од Скопје (Надворешен консултант и член на тимот).

Методолошка рамка:

Методологијата за истражувањата и подготовките за изработка на Стратегијата користеше квалитативни и квантитавни методи. Комбинацијата произлезена од овој интегриран методолошки пристап ги опфаќа придобивките и од квантитативниот и од квалитативниот пристап.

Интегрираниот методолошки пристап ги опфати следните методи и постапки:

- Мапирање и идентификување на установи, културни центри, здруженија на граѓани, од областа на културата;
- Анкета со општините кои се наоѓаат на територијата на градот Скопје;
- Анкета со културните установи основани од Градот Скопје;
- Анкета со одбрани независни граѓански организации (НВО-а) кои работат во областа на културата;
- Полуструктурирани интервјуа со стручни лица од јавниот и невладиниот сектор од доменот на културата (добиеени преку претходната активност);

- Организирани јавни дебати за дефинирање на визијата. Анализа и синтеза на споделените искуства, идеи, предлози и потреби на стручните лица и соработници од доменот на културата;
- Организирање на две фокус групи за синтеза на податоците и рефлексииите добиени по пат на наведените методолошки постапки;
- Анализа на годишни извештаи и програми на Одделението за култура при Град Скопје
- Анализа на добиените податоци од интегрираниот методолошки пристап;
- Изготвување на нацрт стратегија за култура на Град Скопје.

Изработката на стратегија со акционен план за развој на културата од интерес на Град Скопје за период од 2012 – 2015, беше спроведена преку следните активности:

- Изработка на анкетни прашалници за единиците на локална самоуправа од градот Скопје;
- Изработка на анкетни прашалници за културните институции на Град Скопје и независните граѓанските организации (НВО-а) кои работат во областа на културата;
- Изработка на водич за полуструктурирани интервјуа со стручни лица од јавниот и невладиниот сектор, од доменот на културата;
- Дистрибуција на прашалниците. Прашалниците беа дистрибуирани по електронски пат, на што претходеше телефонски информативен разговор со одговорните лица од институциите и нивно запознавање со целите и идејата за изработка на стратегија за култура на Град Скопје;
- Спроведување на полуструктурирани интервјуа, нивно транскрибирање. Интервјуата беа спроведени од страна на искусни интервјуери и познавачи на културната сфера на Град Скопје;
- Евидентирање и анализа на одговорените прашалници од страна на општините, културните институции и независните граѓански организации од областа на културата. Тимот на Институтот „Евро-Балкан“ водеше
- евиденција за добиените пополнети и невозвратените прашалници и силно настојуваше на одговор, преку фреквентна комуникација со наведените
- институции, со цел да добие релевантна бројка на одговорени прашалници. Од вкупно десет општини, шест ги испратија одговорените анкетни прашалници (општините: Чаир, Шуто Оризари, Карпош и Сарај не одговорија на анкетата). Сите осум заведени културни институции од Град Скопје ги испратија одговорените прашалници. На анкетните прашалници за независните граѓански организации од областа на културата, одговорија вкупно 11 организации. Беа спроведени вкупно 6 полуструктурирани интервјуа, и тоа со:

1. Викторија Рангелова (Самостоен драматург и скриптридер за Филмскиот фонд на Македонија),
 2. Мира Гаќина (Кустос во Н.У. Музеј на современи уметности, Скопје),
 3. Слободан Унковски (Театарски режисер),
 4. Светлана Ацигогова (Раководител на одделот за култура на општина Кисела Вода),
 5. Свезда Ангеловска, актерка и режисер,
 6. Билјана Кочишка, (библиотекар, Градска библиотека „Браќа Миладиновци“)
- Анализа на прибраните податоци и информации преку прашалниците и интервјуата. Добиените податоци беа анализирани по пат на квантитативно-квалитативна анализа. Истата, служеше за развивање на концептот за првата јавна дебата.
 - Изработка на концепт за првата јавна дебата.
 - Дистрибуција на поканите и концептот на стручните лица од областа на културата.
 - Организирање и реализација на првата јавна дебата. Првата јавна дебата беше реализирана на ден 25.11.2011. На дебатата беа присутни 36 индивидуи, експерти од областа на културата. Јавната дебата беше снимена и врз основа на снимениот материјал беше изработена анализа и заклучоци. Извештајот од првата јавна дебата беше пратен до Град Скопје и учесниците на дебатата.

Темите за дискусија на првата јавна дебата беа следниве:

1. Културна политика на Градот Скопје;
2. Користење на јавен простор;
3. Јавно-приватни партнерства/јавно-цивилни партнерства;
4. Рамноправна поддршка преку конкурсите на Град Скопје и локалните општини – можни механизми;
5. Искуства, потреби и можности за истражувања од областа на културата.
6. Рамноправна финансиска поддршка и субвенционирање на независниот сектор во културата/ уметноста;
7. Соработки помеѓу Градот Скопје, локалните општини, установите на културата, независните организации, националните установи;
8. Искуства, потреби и можности за истражувања од областа на културата;

9. Културна демократија или демократизација на културата како поим и насока на културната политика;
10. Сеопфатни и широко поставени информациски дигитални платформи.

На првата јавна дебата присуствуваа:

1. Роберт Алаѓозовски, НВО „Есперанца“
2. Василка Димитровска, Културен туризам
3. Дејан Спасовиќ, Пакт
4. Иван Мирковски
5. Панче Велков, Македоника
6. Љубица Кондијанова, Музеј на Град Скопје
7. Антоанета Штефанчиќ, Град Скопје
8. Рената Матеска, новинар МТВ
9. Методи Чилиманов, Центар за образование на возрасни
10. Јорданчо Милошевски, ЗОО Скопје
11. Татјана Стаменов, ЗОО Скопје
12. Марија С. Ѓоргова, Министерство за Култура на Р.М.
13. Велимир Жерновски, Фрик – Скопје
14. Биљана Тануровска-Ќулавковски, Локомотива-Скопје
15. Виолета Качакова, Локомотива-Скопје
16. Филип Јовановски, Акто фестивал
17. Ѓорѓе Јовановиќ, уметник
18. Искра Гешовска, Контрапункт
19. Елена Велјановска, Line and Initiative
20. Виолета Калиќ Крстиќ, Дом на култура „Кочо Рацин“ – Скопје
21. Садри Јакупи, Дом на култура „Кочо Рацин“ – Скопје
22. Јелена Пејановиќ, Општина Аеродром
23. Бијлана Кочовска Тодоровска, Општина Аеродром
24. Гордана Андреева, Градска библиотека „Браќа Миладиновци“
25. Билјана Кочишка, Градска библиотека „Браќа Миладиновци“
26. Гордана Хаџи-Николова, КИЦ Скопје
27. Емилија Михајлова, КИЦ Скопје
28. Слободанка Стевчевска, Опа-уметник
29. Билјана Радиновска, Theatra

30. Марија Зафирова, Theatra
31. Ирина Костовска, ДКЦ Карпош
32. Горјан Гашев, Град Скопје
33. Атанас Ботев, Музеј на Град Скопје
34. Петар Гичаровски, Град Скопје
35. Мирослав Ивановиќ, Универзална сала
36. Вера Бошковиќ, Директор на Универзална сала

- Изработка на концепт за втората јавна дебата.
- Дистрибуција на поканата и концептот за втората јавна дебата на стручни лица од областа на културата.
- Организирање и реализација на втората јавна дебата. Втората јавна дебата се одржа на ден 26.12.2012. На дебатата беа присутни 15 лица, експерти од областа на културата. Дебатата беше снимена и врз основа на снимениот материјал беше изработена анализа и заклучоци. Извештајот од првата јавна дебата беше пратен до Градот Скопје и учесниците на дебатата.

Темите за дискусија на втората јавна дебата беа следниве:

1. Културна политика на Град Скопје;
2. Користење на јавен простор;
3. Јавно-приватни партнерства/јавно-цивилни партнерства;
4. Рамноправна финансиска поддршка преку конкурсите на Град Скопје и локалните општини – можни механизми;
5. Искуства, потреби и можности за истражувања од областа на културата.

На втората јавна дебата присуствуваа:

1. Никола Узуновски, уметник
2. Филип Јовановски, Акто
3. Василка Димитровска, Културен туризам
4. Татјана Перовиќ-Митрова, СКТМ
5. Искра Гешовска, Контрапункт
6. Биљана Тануровска Ќулавковски, Локомотива
7. Виолета Качакова, Локомотива
8. Виолета Калиќ Крстиќ „ Дом на култура „Кочо Рацин“ – Скопје
9. Емилија Михајлова, КИЦ
10. Јулија Темелкова, Градска библиотека „Браќа Миладиновци“
11. Мирјана Чупиќ, Град Скопје, Одделение за стручни работи
12. Ловрен Маркиќ, Град Скопје, Сектор за меѓународна соработка

13. Велимир Жерновски, Фрик-Скопје

- Изработка на концепт за првата фокус група. По анализата на информациите и податоците добиени по пат на прашалниците, интервјуата и спроведените јавни дебати, тимот на Евро-Балкан, во договор со надлежните од Град Скопје, одлучи да организира две работни фокус групи за синтетизирање на добиените заклучоци.

- Екипата на Институтот „Евро–Балкан“ направи план за избор на соработници за фокус групите.

- Изготвување на концепт-водич за фокус групите.

-Реализација на фокус групите. Првата работна фокус група беше реализирана на ден 20.02.2012. Фокус групата ја модерираше м-р Славчо Димитров. Втората работна фокус група беше реализирана на ден 21.02.2012. Фокус групата ја модерираше д-р Иванка Апостолова. Во првата фокус група, од десетте повикани соработници, беа присутни сите повикани. Во втората фокус група од десетте повикани, беа присутни само тројца од повиканите. Фокус групите беа од мешан карактер: индивидуалци кои самостојно делуваат во културата, претставник од Град Скопје, претставници од независниот културен сектор на Скопје и претставник од културните институции на Скопје.

На првата работна фокус група присуствуваа:

1. Искра Гешовска, Контрапункт
2. Елена Велјановска, Line and Initiative
3. Петар Гичаровски, Град Скопје
4. Јане Чаловски, Press to Exit
5. Сафет Камбери, Дом на култура „Кочо Рацин“ – Скопје
6. Рамадан Рамадани, Иисма
7. Филип Јовановски, Акто

На втората работна фокус група присуствуваа:

1. Василка Димитровска, Културен туризам
2. Роберт Алаѓозовски, НВО „Есперанца“
3. Мирко Попов, ПМГ- рекордингс

- Анализа на работните фокус групи. Анализата на фокус групите беше направена врз основа на снимките од двете фокус групи.

- Концепирање на стратегијата за култура. По реализацијата на наведените активности, и анализа на целокупната документација од реализираните активности и искуства стекнати низ процесот, екипата на Институтот „Евро-Балкан“, одржа серија работни состаноци и консултации со

консултантот и со екипата на Град Скопје, со цел да направи работен концепт за стратегијата за култура.

- Дефинирање на стратешките цели и временската динамика за спроведување на стратегијата и изработка на акционен план. Врз основа на концептот за стратегијата и анализите и заклучоците од спроведените активности, тимот на Институтот „Евро-Балкан“, во консултација со тимот на Град Скопје, ги дефинираше стратешките цели и активности.

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Стратегијата со акционен план за развој на културата на Град Скопје за периодот 2012 – 2015 година, влегува во сила со денот на објавувањето во “Службен гласник на Град Скопје”.

Број 07- 2370/1
4 јуни 2012 година
Скопје

С О В Е Т Н А Г Р А Д С К О П Ј Е
П Р Е Т С Е Д А Т Е Л
м-р Ирена Мишева